

บทที่ 5

สรุปการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการบริหารงานคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในสถานประกอบกิจการที่ได้รับรางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย และสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง ในนิคมอุตสาหกรรม ต.นาบตาพุด จ.ระยอง วิธีการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยที่เป็นกรรมการและเลขานุการ ของคณะกรรมการความปลอดภัย หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารในแผนกความปลอดภัยที่มีหน้าที่ดำเนินงานสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย หรือสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง จำนวน ทั้งสิ้น 15 โรงงาน

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

1.1 ข้อมูลโครงสร้างของคณะกรรมการความปลอดภัย

จะพบว่าโรงงานที่เข้าทำการศึกษา 15 โรงงานนั้น มีถึง 12 โรงงานที่มีจำนวนคณะกรรมการความปลอดภัย มากกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจำนวนคณะกรรมการที่มีมากกว่าที่กฎหมายกำหนดนี้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกคนกล่าวว่า “ไม่ถือเป็นปัญหาในเรื่องคณะกรรมการความปลอดภัย ที่ใหญ่เกินไป” ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ John P. Spath (1998) อ้างถึงใน ตราุธ สุธรรมมาส : โครงการแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการความปลอดภัย ในโรงงาน ในประเทศไทย กล่าวว่า สาเหตุของความล้มเหลวของคณะกรรมการความปลอดภัย ข้อหนึ่งคือ จำนวนกรรมการความปลอดภัยมีมากเกินไป แต่ผู้ให้สัมภาษณ์กลับให้ข้อมูลว่าการมีคณะกรรมการความปลอดภัย ที่กำหนดขึ้นนั้น มีผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากได้ คณะกรรมการความปลอดภัย มาจากทุกแผนกซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละแผนกที่เข้ามาดำเนินงานในการเป็นคณะกรรมการความปลอดภัย

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้ประสบความสำเร็จ

1.2 การส่งรายงานเข้าประกวดเป็นสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย และสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง

จะเห็นว่าผู้ที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานประกอบกิจการดีเด่น ด้านความปลอดภัย หรือสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง นั้น ส่วนใหญ่ คือหน่วยงานความปลอดภัย รองลงไปถึง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งพบว่า บทบาทของคณะกรรมการความปลอดภัย ยังไม่เด่นชัดเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาแล้วก็จะเห็นว่าการ ดำเนินงานในด้านความปลอดภัย นั้น ก็ยังเป็นหน้าที่ของผู้ที่ทำหน้าที่ด้านความปลอดภัย โดยตรง เป็นหลัก เช่นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานความปลอดภัย เป็น ด้าน ในการพยาบาลที่จะทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย เข้ามามีส่วนร่วม หลายหน่วยงานก็ยัง ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คณะกรรมการความปลอดภัย จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ มีส่วนในการ ดำเนินงานเพียงผิวเผินเท่านั้น เช่น การเข้าร่วมด้อนรับ คณะกรรมการที่เข้าตรวจ โรงงาน หรือการ นำคณะกรรมการเข้าตรวจในพื้นที่ โรงงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ วีระนิช โสดา (2542 :59) ที่พบว่า ในสถานประกอบการขนาดมหุศala จังหวัดปราจีนบุรี พน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานประกอบการยังมีการดำเนินงานยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการความปลอดภัย

1.3.1 การประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย

โรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษาทุกโรงงาน ได้จัดให้มีการประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย ทุกเดือน ซึ่งเมื่อให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จัดลำดับความยาก ง่ายใน การทำหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย จะพบว่าการจัดการประชุม คณะกรรมการความ ปลอดภัยในแต่ละเดือน อยู่ในระดับที่ง่าย เมื่อเทียบกับการดำเนินงานหน้าที่อื่นของ คณะกรรมการ ความปลอดภัย

การประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย นอกจากจะเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ คณะกรรมการระดับต่าง ๆ เข้ามาร่วมกันระดมความคิดข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วจะพบว่า โรงงาน กลุ่มตัวอย่างยังใช้การประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร การดำเนินงานความปลอดภัย เช่นการแจ้งผลลัพธ์ของการดำเนินงานความปลอดภัย เปรียบเทียบกับเป้าหมายเพื่อให้คณะกรรมการได้ทราบถึงสถานะ การดำเนินงานความปลอดภัยซึ่ง

หน้าที่หนึ่งของคณะกรรมการความปลอดภัย คือการนำมติของที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย ไปประชาสัมพันธ์ ให้ภายในแผนกทราบ

ประการหนึ่งที่ทำให้การประชุมเป็นเรื่องที่ไม่น่าเบื่อของคณะกรรมการความปลอดภัย คือบรรยายกาศในห้องประชุม ซึ่งจะเห็นว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างเปิดโอกาสให้คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นอิสระ และเป็นกันเองในห้องประชุม เป็นส่วนใหญ่

1.3.2 การเดินสำรวจด้านความปลอดภัย

โรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษา ทั้ง 15 โรงงาน ได้จัดให้มีการเดินสำรวจด้านความปลอดภัยของคณะกรรมการความปลอดภัย ทุกดี่อน ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งบางโรงงาน ได้จัดให้มีการเดินสำรวจของคณะกรรมการความปลอดภัย มา กกว่า 1 ครั้ง โดยโรงงานกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 53.33 จัดคณะกรรมการความปลอดภัย เป็นทีมเข้าสำรวจ และร้อยละ 40.00 คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าเดินสำรวจพร้อมกันทุกคน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

1.3.3 การรายงานและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไข

สืบเนื่องจากการเดินสำรวจของคณะกรรมการความปลอดภัย และมีการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไขในนี้ เพื่อให้การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไข ประสบความสำเร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามกล่าวว่าผู้บริหารต้องมีความชัดเจนในนโยบายความปลอดภัย และการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลสำเร็จตามเป้าหมาย และการเสนอแนะมาตรการ ต่าง ๆ แล้วได้รับการตอบสนอง จะทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย มีกำลังใจที่จะทำงานความปลอดภัยให้ประสบความสำเร็จ

1.3.4 การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัย

พบว่ากิจกรรมด้านความปลอดภัย ที่ได้รับความร่วมมือกับพนักงานจะเป็นกิจกรรมที่ พนักงานส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ เช่น กิจกรรมวันความปลอดภัย กิจกรรมการรายงานความไม่ปลอดภัย เช่น รายงาน Near Miss, Unsafe Killer, Risk Elimination หรือบางโรงงานเรียกว่ากิจกรรมการหยั่งรู้อันตราย เป็นต้น

1.3.5 การกำหนดระเบียบด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

พบว่ากฎระเบียบด้านความปลอดภัยที่โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างประกาศออกมา บังคับใช้นั้นได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามเป็นอย่างดี ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น ส่วนใหญ่ก่อตัวว่า พนักงานทุกคนมีหน้าที่ตรวจสอบดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ประกาศออกมานั้น ใช้ชี้งัดดงให้เห็นว่าพนักงานในโรงพยาบาล และเข้าใจในกฎระเบียบ พร้อมทั้งยอมรับกฎระเบียบที่ประกาศออกมา

1.3.6 การจัดทำนโยบาย แผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย

จะเห็นว่านโยบายด้านความปลอดภัย ของโรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดขึ้น ในส่วนของ คณะกรรมการความปลอดภัย มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามนโยบายของโรงพยาบาล โดยการจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานต่อไปซึ่งจะเห็นว่าผู้ที่ทำแผนงานส่วนใหญ่ คือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หรือหน่วยงานความปลอดภัยแล้วนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย เพื่อให้คณะกรรมการความปลอดภัย ร่วมพิจารณา เสนอแนะเพิ่มเติม

1.3.7 การจัดทำโครงการ แผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย เสนอต่อนายจ้าง

รูปแบบการจัดทำแผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย นี้ จะเห็นว่า คล้ายกับ การจัดทำแผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมความปลอดภัย คือมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย หรือหน่วยงานความปลอดภัย หรือบางโรงพยาบาลมีหน่วยงานฝึกอบรม เป็นผู้จัดทำแผนการฝึกอบรม ซึ่งส่วนใหญ่ ได้มาจากความจำเป็นในการฝึกอบรม ของพนักงานที่หัวหน้างานส่งให้โดย คณะกรรมการความปลอดภัย จะมีส่วนในการพิจารณาเสนอแนะแผนการฝึกอบรมในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย โดยโรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการสัมภาษณ์จะใช้วิทยากรทั้ง ภายในและภายนอกซึ่งเมื่อสอบถามถึงความแตกต่าง ของวิทยากรที่อบรมส่วนใหญ่กล่าวว่า วิทยากรภายในที่สามารถตอบรับได้และรู้ในกระบวนการและความเสี่ยงของโรงพยาบาลมากกว่า วิทยากรภายนอก แต่วิทยากรภายนอกจะแม่นในทฤษฎี และมีความน่าเชื่อถือกว่า

1.3.8 การติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอต่อนายจ้าง

โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่าการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอต่อนายจ้าง เพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องใช้เวลาที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย ให้เกิด

ประโยชน์ โดยการติดตามผลความคืบหน้าในที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย โดยจะต้องทำรายงานที่แสดงถึงสถานะ การดำเนินการ และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

1.3.9 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เมื่อ คณะกรรมการความปลอดภัย ปฏิบัติหน้าที่ครบ 1 ปี

ประเด็นหลักที่โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงคือการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีนั้นต้องอ้างอิงให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายว่าการดำเนินงานความปลอดภัย เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหนรายงานเสนอให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่พบร่วมทั้งแนวทางการแก้ไข เพื่อให้ผู้บริหารเห็นภาพและเข้าใจได้ง่าย ๆ

1.3.10 การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่า นายจ้างจะมอบหมายงานด้านความปลอดภัย ตามความเหมาะสม ซึ่งผู้ได้รับมอบหมายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีทั้งนี้ผู้ดูแลแบบสัมภาษณ์กล่าวว่า เพราะเป็นการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับคนทำงานและประการหนึ่งคือผู้ที่ได้รับมอบหมายก็ถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามเช่นกัน จึงทำให้การดำเนินงานตามที่นายจ้างมอบหมายประสบความสำเร็จ

1.4 เป้าหมายและความสำเร็จของการดำเนินงานคณะกรรมการความปลอดภัย

พบว่าโรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีเป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ที่ชัดเจน มีการแจ้งเป้าหมายและมีแผนการดำเนินงานเพื่อให้คณะกรรมการความปลอดภัย ดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย ซึ่งจะพบว่าส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานความปลอดภัย ได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

จะเห็นว่า การที่มีเป้าหมาย มีแผนงาน และการรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ ได้รับทราบและเข้าใจในเจตนาและแผนของการดำเนินงานความปลอดภัย อย่างชัดเจน

2. กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

2.1 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย หรือสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวถึงกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย หรือสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง มีประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

(1) ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จริง ๆ โดยมีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว เช่น บริษัทด้วยการเพื่อให้ได้รับรางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย ..... ภายในปี ..... เป็นต้น ผู้บริหารต้องแสดงออกทั้งการกระทำและคำพูดที่แสดงถึงความจริงใจ และความตั้งใจจริงในการดำเนินงานความปลอดภัย ซึ่งจะทำให้ แต่ละแผนกมีความกระตือรือร้นในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ซึ่งถ้าผู้บริหารไม่มองข้ามประเด็นดังกล่าวนี้ การนำนโยบายหรือมาตรฐานด้านความปลอดภัยมาใช้ย่อมได้รับการสนับสนุนอย่างมาก

(2) ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัยให้มากที่สุด เพราะผู้บริหารจะมีอำนาจในการบังคับบัญชาและมีอำนาจในการตัดสินใจ สามารถจูงใจ มีความเข้าใจและรู้ถึงประโยชน์และความจำเป็นในการส่งโรงงานเข้าประกวด

(3) เน้นความชัดเจนในการดำเนินงานตามกฎหมายเพื่อการประกวดสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัยนี้ แบบตรวจประเมินส่วนใหญ่จะเน้นการดำเนินงานด้านความปลอดภัยให้ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ยังกล่าวว่า การดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (นอก. หรือ OHSAS 18001) นั้น ถือเป็นพื้นฐานในการดำเนินงานส่วนหนึ่งที่ทำให้มีส่งโรงงานเข้าประกวดเป็นสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัยหรือสถานประกอบกิจการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง ประสบความสำเร็จ

(4) มีกระบวนการในการตรวจสอบ ป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เช่น เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่รุนแรงหรือไม่ก็ตาม ต้องมีกระบวนการสอบสวนหาแนวทางป้องกันแก้ไขการเกิด และเมื่อมอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก็ต้องมีกระบวนการในการติดตามผลความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

(5) มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับรู้ถึงสถานะ การดำเนินงาน หรือสถานการณ์ด้านความปลอดภัย ของโรงงาน เป็นส่วนหนึ่ง ที่เป็นการกระตุ้นให้

พนักงานมีความรู้สึกถึงความสนใจและความตั้งใจจริงของผู้บริหารทำให้ทุกหน่วยงานมีความกระตือรือร้นเพิ่มขึ้น สำหรับการประชาสัมพันธ์ ยกตัวอย่างเช่น การรณรงค์ การแจ้งข้อมูลข่าวสารตามเอกสาร บอร์ด หรือส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ภายในบริษัท หรือการสรุปผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยให้พนักงานทราบเป็นระยะ โดยการเทียบผลสำเร็จกับเป้าหมายของ การดำเนินงาน เป็นต้น

2.2 กลยุทธ์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

ผู้ตอบแบบสำรวจได้ข้อมูลในเรื่องกลยุทธ์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้ประสบความสำเร็จ โดยผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปประเด็นหลัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การคัดเลือกคณะกรรมการความปลอดภัย

คณะกรรมการความปลอดภัย ทุกระดับควรเป็นตัวแทนของทุกหน่วยงาน และมีความสมัครใจและพร้อมที่จะทำงานความปลอดภัย จริง ๆ เป็นคนที่เป็นตัวอย่างที่ดีเรื่องความปลอดภัย มีจิตสำนึกรักความปลอดภัย

(2) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมาย

ด้านการประชุม

ให้คณะกรรมการความปลอดภัย ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ เป็นผู้นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ต่อที่ประชุม ให้คณะกรรมการความปลอดภัย มองเห็นภาพ เช่น ปัญหาที่พบต่าง ๆ ในโรงงาน เพื่อ ความชัดเจนในการนำมายังผู้บริหาร คณะกรรมการความปลอดภัย ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ต่อที่ประชุมเพื่อให้ผู้บริหารทราบ และต้องให้เข้าของพื้นที่ทราบและร่วมเดินสำรวจด้วย การเดินสำรวจ ความมีระดับบริหารเข้าร่วมด้วยทุกครั้ง และอบรมให้ความรู้ในเรื่องการเดินสำรวจความปลอดภัย ให้คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าใจ

ด้านการเดินสำรวจความปลอดภัย

มีการรายงานผลการสำรวจ ในที่ประชุม พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและมีการตรวจสอบตาม นำเข้าที่ประชุมเพื่อให้ผู้บริหารทราบ และต้องให้เข้าของพื้นที่ทราบและร่วมเดินสำรวจด้วย การเดินสำรวจ ความมีระดับบริหารเข้าร่วมด้วยทุกครั้ง และอบรมให้ความรู้ในเรื่องการเดินสำรวจความปลอดภัย ให้คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าใจ

การรายงานและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไข

กลยุทธ์ในการรายงานและเสนอแนะมาตรการในการปรับปรุงแก้ไข โดยใช้การประชุมความปลอดภัย ของระดับบริหารร่วมพิจารณา ในข้อรายงานและเสนอแนะของคณะกรรมการความปลอดภัย และสื่อสารให้คณะกรรมการความปลอดภัย รับทราบและเข้าใจถึงสถานะ การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัย

กลยุทธ์ในการจัดทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกคน และผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญ โดยต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย ผลักดันให้คณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนร่วมมากที่สุด และเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบ

การกำหนดกรอบด้านความปลอดภัย

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวว่ากลยุทธ์ในการกำหนดกฎระเบียบความปลอดภัยให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องให้ผู้ปฏิบัติ มีส่วนเสนอข้อคิดเห็น ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนก่อนประกาศใช้ กฎระเบียบ ประชาสัมพันธ์ อบรม ให้ทุกคนรับทราบและเข้าใจกฎระเบียบที่ประกาศใช้ และกฎระเบียบที่ออกมาต้องอยู่บนพื้นฐานการปฏิบัติได้จริง

การจัดทำนโยบาย แผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย สำหรับกลยุทธ์ในการจัดทำแผนงานความปลอดภัย โดย กำหนดแผนให้เหมาะสมกับองค์กร เรื่อง ที่จะทำการพิจารณาถึงความจำเป็น ความเหมาะสม ส่วนแผนงานที่เกี่ยวข้องกับคนหลายฝ่ายต้องให้หน่วยงานนั้น ๆ ได้ทราบ และขอความคิดเห็นจากเข้าด้วย เพื่อเขาจะได้มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามแผน

การจัดทำโครงการแผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวถึงกลยุทธ์ในการจัดทำแผนการฝึกอบรมให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องจัดทำแผนการฝึกอบรมที่ชัดเจน และจัดคนให้เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม มีแผนกอบรม อยู่ดูแลแผน ตามความจำเป็นในการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรมของแต่ละแผนก ซึ่งการอบรม ต้องพยายามเอาเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม มาอบรม และให้เข้าใจธรรมชาติของคน โดยนำเรื่อง ที่เข้าใจเป็นประจำมาอบรม เขาจะสนใจและพยายามให้เห็นภาพ

การติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอรายจ้าง

กลยุทธ์ในการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอรายจ้าง โดย ให้คณะกรรมการความปลอดภัย ติดตามในที่ประชุม มีการรายงานผลความคืบหน้าในที่ประชุม มีกรอบเวลาที่ชัดเจน หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดเวลา ต้องมีเหตุผล และซึ่งได้

การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

กลยุทธ์ในการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี คือ รายงานเปรียบเทียบความสำเร็จของผลการปฏิบัติงาน กับแผนหรือเป้าหมาย ทำให้เห็นผลสำเร็จที่ชัดเจน เนื้อหารายงาน เจียนให้เข้าใจง่าย น่าสนใจ

การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อื่น ตามที่นายจ้างมอบหมาย
กลุ่มรัฐในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัยอื่น ตามที่นายจ้างมอบหมายให้ประสบ
ความสำเร็จ โดย ต้องมอบหมายงานให้เหมาะสมกับคนที่ทำ มีการติดต่อประสานงาน งานงานเสริจ
และรายงานแจ้งผลอย่างเป็นทางการในที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย

2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ของคณะกรรมการ ความปลอดภัย

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวถึง ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ความ
ปลอดภัย ที่สามารถสรุปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

- (1) มีสถิติอุบัติเหตุลดลง หรือเป็น ศูนย์
- (2) พนักงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย ด้วยความจริงใจและเต็มใจ
เช่น กิจกรรมข้อเสนอแนะ เป็นต้น
- (3) การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย หรือ KPI ที่ตั้งไว้
- (4) พนักงานมีจิตสำนึกความปลอดภัย ควบคู่กับพฤติกรรมที่แสดงออกมากที่
กระทำด้วยความปลอดภัย

จะพบว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างมีตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานความปลอดภัย
ที่ไม่แตกต่างกันมากนักและส่วนใหญ่ ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานความปลอดภัย

2.4 ปัญหาอุปสรรคของคณะกรรมการความปลอดภัย ที่พบในโรงงานกลุ่มตัวอย่าง

พบว่าปัญหาหลักของคณะกรรมการความปลอดภัย ที่พบในโรงงานกลุ่ม
ตัวอย่างคือ คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าประชุมไม่ครบ หรือเข้าประชุมสาย รองลงไปคือ
คณะกรรมการความปลอดภัย ขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่ และคณะกรรมการความปลอดภัย
โดยเฉพาะกรรมการระดับปฏิบัติการ เสนอความคิดเห็นน้อย ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ระหว่างคณะกรรมการความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หรือหน่วยงานความปลอดภัย และหน่วยงานอื่น ๆ ในโรงงาน

3.1 การให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ คณะกรรมการความปลอดภัย

พบว่าการให้การสนับสนุนการดำเนินงานของผู้บริหารของโรงงานกลุ่มตัวอย่างนี้ ส่วนใหญ่พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัยทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการให้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่ การให้การศึกษาอบรมการสนับสนุนด้านงบประมาณ การเข้าถึง การสืบค้นข้อมูลความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย ส่วนการชมเชยหรือการให้รางวัลคณะกรรมการความปลอดภัย นั้น โรงงานกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการชมเชยหรือการให้รางวัลคณะกรรมการความปลอดภัย และก็พบว่าโรงงานกลุ่มตัวอย่างบางส่วน ยังไม่เคยมีการชมเชยหรือให้รางวัลคณะกรรมการความปลอดภัย เลย

3.2 การให้การยอมรับ สนับสนุนการดำเนินงานของ คณะกรรมการความปลอดภัย ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในองค์กร และกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

พบว่าการดำเนินงานความปลอดภัยของคณะกรรมการความปลอดภัย ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ หรือร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานนั้น ในโรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษา พบว่า ไม่พบปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ ทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการความปลอดภัย เป็นอย่างดี ส่วนการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน สามารถทำงานควบคู่กันได้ดี ทั้งนี้ยังพบว่าโรงงานในกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่ง ต้องมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานหรือหน่วยงานความปลอดภัย เป็นผู้ดำเนินงานหลัก คณะกรรมการความปลอดภัย จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ทำ ให้การดำเนินงานความปลอดภัย สะทวကห์นี้ เท่านั้น เนื่องจาก การดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัย ต้องการการยอมรับจากพนักงานและความร่วมมือจากพนักงานทุกคน ซึ่ง คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นตัวแทนของแผนก เมื่อมีกิจกรรมความปลอดภัย คณะกรรมการความปลอดภัย พิจารณาเห็นชอบในกิจกรรมนั้น ๆ คณะกรรมการความปลอดภัย จะสามารถตึงพนักงานเข้ามาร่วมกิจกรรมความปลอดภัยได้มากกว่า ที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน จะเป็นผู้ดำเนินการเอง เพราะเหตุที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หรือหน่วยงานความปลอดภัยเอง ก็จะมีเป้าหมายในการดำเนินงานของแผนกหรือของงานความปลอดภัย ที่จะต้องทำให้สำเร็จ และเมื่อพิจารณาหน้าที่ของ คณะกรรมการความปลอดภัย ตามที่

กฏหมายกำหนดแล้วนั้น ค่อนข้างจะมีหลายงานที่ซ้ำซ้อนกับการทำงานของหน่วยงานความปลอดภัย หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงาน ดังนั้น ก็จะพบว่า หลายโรงงานในกลุ่มตัวอย่าง จะมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ดำเนินงานความปลอดภัย เองเป็นส่วนใหญ่ และใช้คณะกรรมการความปลอดภัย ทำหน้าที่เพียงที่ปรึกษาหรือผู้พิจารณาเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานเท่านั้น

อภิรายผล

การเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลกับโรงงานกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงงาน จาก 16 โรงงาน กลุ่มเป้าหมายนั้น คิดเป็น ร้อยละ 93.75 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราส่วน ที่น่าพอใจ

1. รูปแบบการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

จะพบว่า ถึงแม้จะมีจำนวนคณะกรรมการความปลอดภัย มากกว่าที่กฏหมายกำหนดแต่สัดส่วนของคณะกรรมการระดับบังคับบัญชา และระดับปฏิบัติการ ทั้ง 14 โรงงาน เป็นสัดส่วนที่เป็นไปตามกฏหมายกำหนด ส่วนประธาน คณะกรรมการความปลอดภัย นั้น เป็นตัวแทนนายจ้างทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ อรุณี สุนทร (2546) ศึกษาการบริหารงานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ใน จังหวัดลำพูน พบร่วมกับ นายจ้างบางส่วน ไม่ได้เป็นประธาน คณะกรรมการความปลอดภัย แต่มอบหมายให้ผู้บริหารคนอื่นเป็นแทน แต่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้เห็นว่า ถึงแม้ประธาน คณะกรรมการความปลอดภัย จะเป็นตัวแทนนายจ้างก็ตาม โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ก็ประสบความสำเร็จ ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเป็นสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย ไม่จำเป็นต้องมีนายจ้าง เป็นประธานคณะกรรมการความปลอดภัย เสมอไป เพียงแต่นายจ้างแต่งตั้งผู้ที่มาทำหน้าที่แทน ที่มีคุณสมบัติ ตามความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

(1) ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ด้านความปลอดภัย

(2) มีอำนาจในการตัดสินใจ

(3) ให้ความสนใจในการดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัย และเข้าร่วมกิจกรรมด้านความปลอดภัย ทุกครั้ง เพื่อให้พนักงานเห็นถึงความตั้งใจและเจตนาของผู้บริหารในการพัฒนาความปลอดภัย อย่างจริงจัง

(4) ต้องสนับสนุนการพัฒนาคน โดยการให้การศึกษาอบรมแก่คณะกรรมการความปลอดภัย หรือพนักงานในเรื่องความปลอดภัย เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน

(5) ต้องสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องประชุมสามารถดึงความรู้ความสามารถหรือข้อคิด ข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการความปลอดภัย ทุกระดับ ออกมายield ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) มีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องงบประมาณ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัย อย่างเหมาะสม

(7) มีนโยบายความปลอดภัย ที่ชัดเจน และสามารถดำเนินการเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย บรรลุเป้าหมายนั้น

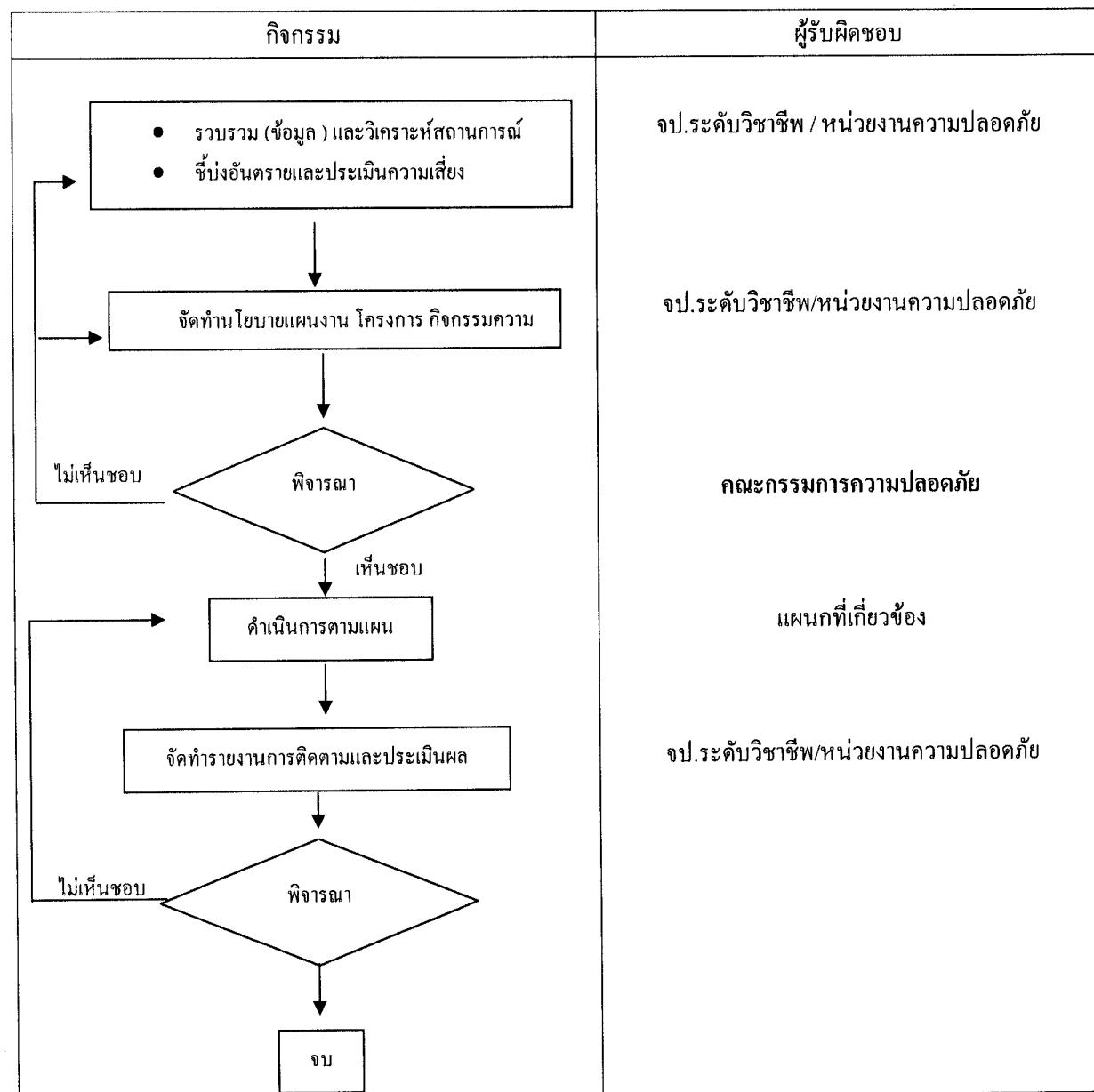
(8) ให้เกียรติ ให้กำลังใจ และส่งเสริมให้ คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอแนวคิดได้อย่างอิสระ

สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ 10 ข้อของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมายนี้ พบว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ และคณะกรรมการความปลอดภัย สามารถปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดได้ เป็นส่วนใหญ่ แต่ทั้งนี้ ก็ยังพบว่า ร้อยละ 26.67 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ข้อมูลว่า คณะกรรมการความปลอดภัย ยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ได้ ครบสมบูรณ์ทั้ง 10 ข้อ ซึ่งจากการศึกษา จะเห็นว่า มีความช้าช้อนในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการความปลอดภัย กับงานของหน่วยงานความปลอดภัยหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน อุปสรรคดังกล่าวมี จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ ที่ออกกฎหมาย กำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการความปลอดภัย ออกมานั้น ไม่ได้สามารถปฏิบัติได้จริงทั้งหมด หรือไปช้าช้อนกับการดำเนินงานในส่วนของหน่วยงานความปลอดภัย หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย ไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง เท่าที่ควร ส่งผลให้การดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ไม่มีประสิทธิภาพ และไม่ประสบความสำเร็จตามมา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จักรพันธ์ โสมะเกษตริน (2544) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมบริหารความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงงานผลิต พลิตกัณฑ์โลหะ มีระดับปานกลาง

ตามความเห็นของผู้วิจัย มองว่า การที่ต้องการให้คณะกรรมการความปลอดภัย ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับกฎหมายที่กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการความปลอดภัย นั้น ควรปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับความเป็นจริง ว่า คณะกรรมการความปลอดภัย สามารถดำเนินงานความปลอดภัย อะไรที่ควรจะเป็นงานของคณะกรรมการความ

ปลดปล่อย จริง ๆ เพราะจะเห็นว่าถึงแม่กฎหมายจะประกาศออกมาชัดเจน ในหน้าที่ 10 ข้อ ของคณะกรรมการความปลดปล่อย ก็ตาม แต่มีหน้าที่หมายข้อที่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ความปลดปล่อยในการทำงานหรือหน่วยงานความปลดปล่อย ทำให้คณะกรรมการความปลดปล่อย ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานความปลดปล่อย อย่างเต็มที่ เนื่องจากคิดว่า ความสำเร็จของ งานความปลดปล่อย ที่คณะกรรมการความปลดปล่อยทำ เป็นผลงานของหน่วยงานความปลดปล่อย หรือเจ้าหน้าที่ความปลดปล่อยในการทำงานนั้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ สราเวช สุธรรมสา (โครงการแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการความปลดปล่อย ในโรงงานในประเทศไทย หน้า 5-6) ที่กล่าวว่า

ที่ประชุมไตรภาคี มีความเห็นสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารจัดการความ ปลดปล่อย ว่า สิ่งที่ควรประกอบในการทำงานในโรงงานคือ จป. ระดับวิชาชีพ (รวมทั้งหน่วยงานความ ปลดปล่อย – ถ้ามี) ควรทำงานในลักษณะการทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมความปลดปล่อย แล้วส่ง เรื่องไปพิจารณาที่คณะกรรมการความปลดปล่อย เพื่อจะได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบและเป็นไป ในลักษณะทวิกาคี สูงจ้างจะได้มีส่วนร่วมในการพิจารณา ศุดท้ายหากนายจ้าง หรือคณะกรรมการ บริหาร – ตามแต่กรณี ให้ความเห็นชอบ แต่ละแผนกต้องนำไปดำเนินการ (ปฏิบัติ) ดังแผนภูมิหน้าถัดไป

ที่มา : สราชสุช สุธรรมasa (โครงการแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงงานในประเทศไทย หน้า 5-6)

2. กลยุทธ์ความสำเร็จในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

พบว่าโรงงานกثุ่มตัวอย่าง จะมีแนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้ประสบความสำเร็จ แต่ก็ยังพบปัญหา อุปสรรคของคณะกรรมการความปลอดภัย ด้วยเช่นกัน

เหตุผลที่คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าประชุมไม่ครบหรือบางครั้งเข้าประชุมสายหรือไม่กระตือรือร้นในหน้าที่นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามกล่าวว่าคณะกรรมการความ

ปลดปล่อย มีงานย่อๆ ไม่ว่าจะ จำกัดขอบดังกล่าวนี้พอสรุปได้ว่า ระดับการให้ความสำคัญต่องานความปลดปล่อย ยังเป็นความสำคัญอันดับรองจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ปกติ ซึ่งถ้าคณะกรรมการความปลดปล่อย ให้ความสำคัญกับงานความปลดปล่อย มาเป็นอันดับหนึ่งแล้วคณะกรรมการความปลดปล่อย จะต้องสามารถจัดเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมความปลดปล่อยได้ทุกครั้ง นี้จึงเป็นคำถามที่ผู้บริหารจะต้องค้นหาคำตอบให้พบ เพื่อจะสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างตรงประเด็น

อย่างไรก็ตามผู้วิจัย ขอให้ข้อสังเกตว่า ถ้าผู้บริหารมีความจริงใจ ให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านความปลดปล่อย มีความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติและสนับสนุนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการความปลดปล่อย อย่างจริงจังปัญหาที่คณะกรรมการความปลดปล่อย ไม่สนใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลดปล่อยนั้น ย่อมไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน

สำหรับปัญหาที่พบอีกประการหนึ่งที่เป็นประเด็นหลักคือ คณะกรรมการความปลดปล่อย เสนอความคิดเห็นน้อยนัก วิธีการแก้ปัญหาคือ การให้การศึกษาแก่ คณะกรรมการความปลดปล่อย ให้รู้ในเรื่องความปลดปล่อย อย่างแท้จริงและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการความปลดปล่อย แสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่ ประธานคณะกรรมการความปลดปล่อย ต้องสร้างบรรยากาศในที่ประชุมให้คณะกรรมการความปลดปล่อย ไม่รู้สึกถึงการติดในตำแหน่งหน้าที่ของคณะกรรมการความปลดปล่อย ทำให้ผู้ที่มีตำแหน่งต่ำกว่าไม่กล้าพูดรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็น โดยการให้ความรู้จะทำให้คณะกรรมการความปลดปล่อย มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น ส่งผลให้คณะกรรมการความปลดปล่อย กล้าที่จะเสนอความคิดเห็นมากขึ้นตามนา

3. ความสัมพันธ์ในการดำเนินงานด้านความปลดปล่อย ระหว่างคณะกรรมการความปลดปล่อย และเจ้าหน้าที่ความปลดปล่อย หรือหน่วยงานความปลดปล่อย และหน่วยงานอื่น ๆ ในโรงงาน

พบว่า คณะกรรมการความปลดปล่อยในโรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษา ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากทุกหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง เป็นอย่างดี จะมีเพียงการชุมชน หรือการให้รางวัล คณะกรรมการความปลดปล่อย เท่านั้นที่พบว่า มีบางโรงงานยังไม่เคยทำ ซึ่งประเด็นดังกล่าวเนี้ย ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า การชุมชนหรือการให้รางวัลคณะกรรมการความปลดปล่อย นี้ มีหลากหลายรูปแบบที่จะสามารถทำได้ รางวัลไม่ได้หมายถึง เงินเพียงอย่างเดียว อาจจะเป็นเพียงประกาศหรือคำชื่นชมเชยต่อหน้าพนักงานหรือการนำผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการความปลดปล่อย ไปร่วมในการประเมินผลงานประจำปีเพื่อเพิ่มเงินเดือนหรือปรับ ตำแหน่ง หรือจ่ายโบนัส เมื่อกับโรงงานกลุ่มตัวอย่างบางโรงงานทำและประสบความสำเร็จ ได้รับความร่วมมือกับคณะกรรมการความปลดปล่อย เป็นอย่างดี ถือเป็นกำลังใจที่ผู้บริหารทุก

โรงงานสามารถทำได้โดยให้เหมาะสมกับองค์กร และเพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งที่จะได้ตามมาคือความตั้งใจ ความกระตือรือร้นและความจริงใจที่จะทำงานความปลอดภัยของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้

เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานคณะกรรมการความปลอดภัย ในสถานประกอบกิจการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการ ดำเนินการซึ่งได้จากการวิจัยดังนี้

(1) ให้เจ้าของสถานประกอบกิจการหรือผู้บริหารทุกระดับผ่านการอบรม ในหลักสูตรที่สามารถกระตุ้นจิตสำนึกความปลอดภัย ให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงานและ ต่อสังคม ในด้านความปลอดภัย สำหรับผู้บริหาร

(2) ให้พนักงานทุกระดับได้ผ่านการอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานนอก สถานที่ในเรื่องความปลอดภัย เป็นการพัฒนาทักษะคติและจิตสำนึกที่ดีด้านความปลอดภัย ของ พนักงาน เปิดโอกาสให้พนักงาน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในด้านความปลอดภัย สามารถนำ Best Practice ที่อื่น ๆ มาพัฒนาปรับปรุงองค์กรได้ โดยทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

(3) การออกแบบหมายในเรื่องความปลอดภัย ควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการ ปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ควรเป็นหน้าที่ที่ คณะกรรมการความปลอดภัย สามารถปฏิบัติได้จริง เป็นต้น มีการตรวจสอบความคุ้มครองอย่าง จริงจัง และภาครัฐไม่ควรได้รับการยกเว้น ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้น เพราะภาครัฐควรจะ ดำเนินงานเป็นตัวอย่างในด้านความปลอดภัย ได้ และที่สำคัญงานทุกอย่างถือว่ามีความเดียวกัน ทุก สาขาอาชีพน่าจะได้รับการดูแลอย่างดีเช่นกัน

(4) ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงงานทุกประเภทอุตสาหกรรมมีมาตรฐานการ ดำเนินงานความปลอดภัย อย่างเป็นระบบ และสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยถึงความสำเร็จในการ ดำเนินงานความปลอดภัย เพื่อให้ทุกหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน องค์กรได้

(5) การคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการความปลอดภัย ควรเป็นตัวแทนของแผนก เป็นผู้ที่มีความสนใจและเข้าใจในการดำเนินงานความปลอดภัยอย่างจริงจัง เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกรักความปลอดภัย เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความปลอดภัย ได้ และต้องมีทัศนคติที่ดีในด้านความปลอดภัย มองว่าการดำเนินงานความปลอดภัย เป็นการเพิ่มสวัสดิการที่ดีให้กับพนักงาน โดยไม่คิดว่าเป็นภาระที่เพิ่มมากขึ้นจากการงานประจำ

(6) การนำกิจกรรมด้านความปลอดภัยที่เหมาะสมมาใช้ในองค์กร เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้พนักงานมีความรู้สึกตื่นตัวในเรื่องความปลอดภัย และการให้พนักงานร่วมดำเนินงานในกิจกรรมความปลอดภัย นี้ ช่วยเพิ่มความรู้สึกมีส่วนร่วมและการเป็นเจ้าของ ทำให้ได้รับความร่วมมือกับพนักงานเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมที่โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ทำแล้วประสบความสำเร็จ เช่น กิจกรรมวันความปลอดภัย, การรายงานความไม่ปกติ เช่น Near miss, Unsafe killer, Risk Elimination, หรือกิจกรรม Behavioral Based Safety เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมต่างๆ ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

2.1 จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ความสำคัญในการปฏิบัติของผู้บริหารต่องาน ความปลอดภัย เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าผู้บริหารมีจิตสำนึกรักความปลอดภัย จะทำให้การดำเนินงานความปลอดภัยประสบความสำเร็จได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการศึกษาในเรื่องแนวทางการสร้างจิตสำนึกรักความปลอดภัยให้กับผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหาร เห็นความสำคัญในงานความปลอดภัย และให้การสนับสนุนการดำเนินงานความปลอดภัย อย่างจริงจัง

2.2 การศึกษาในครั้งนี้ เห็นถึงความซ้ำซ้อนของการดำเนินของคณะกรรมการความปลอดภัย กับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งพบท่านที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมาย ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง แต่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเป็นผู้ปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้มีการศึกษาวิจัย ในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ที่ชัดเจน อย่างจริงจัง เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้เหมาะสม จะทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 การศึกษาในครั้งนี้ พบว่า โรงพยาบาลกุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นโรงพยาบาลในกุ่ม ประเพณีอุตสาหกรรม พลิตภัณฑ์เคมี นำมันปิโตรเลียม ซึ่งเป็นโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง โรงงานใน กุ่มดังกล่าวจะจึงค่อนข้างให้ความสำคัญกับการดำเนินงานความปลอดภัยสูงด้วย ผู้วิจัยขอเสนอให้ มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ กับกุ่ม โรงงานประเพณีน เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้กับ ทุกหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง